

В. Я. Лозинський

Тенденції розвитку кадрової політики в органах місцевого самоврядування в умовах забезпечення відкритості даних

Актуальність теми дослідження зумовлена стрімким розвитком інформаційно-комунікаційних технологій, що трансформують методи та інструменти публічного управління. Упровадження принципів відкритості та прозорості в роботі органів місцевого самоврядування – ключовий фактор для розвитку демократії та підзвітності влади. Одним з векторів цієї трансформації є впровадження концепції відкритих даних, яка створює нові можливості для розвитку громадянського суспільства та посилення участі громадян у прийнятті публічно-управлінських рішень. Проаналізовано стан оприлюднення наборів даних на порталі відкритих даних після повномасштабного вторгнення та виявлено суттєве зменшення кількості та якості опублікованих даних. Крізь призму підбору та підготовки кадрів для роботи з відкритими даними досліджено проблеми, які негативно впливають на підготовку якісних наборів даних органами місцевого самоврядування. Розроблено конкретні пропозиції, після впровадження яких громада зможе ефективно побудувати екосистему відкритих даних. Результати дослідження можуть стати корисними для практиків у галузі публічного управління, а також для активістів громадських організацій, що сприяють розвитку відкритих даних і громадянського суспільства.

Ключові слова: відкриті дані, підготовка кадрів, місцеве самоврядування, громадянське суспільство, участь громадян, публічно-управлінські рішення.

Постановка проблеми. Ефективне управління на всіх рівнях влади є фундаментальною умовою для економічного зростання, політичної стабільності та безпеки в країні. Цифрова трансформація сприяє зменшенню інертності державних структур та органів місцевого самоврядування, що надзвичайно важливо для впровадження швидких реформ на шляху до членства в Європейському Союзі та посилення економічної стабільності в Україні під час війни.

Цифрова трансформація має працювати для всіх, ставлячи людей на перше місце та відкриваючи нові можливості для розвитку держави, громади, бізнесу. Цифрові рішення на основі відкритих даних є надзвичайно дієвими для боротьби з корупцією та збільшення ефективності в управлінні громадою та ефективної участі громади в прийнятті публічно управлінських рішень [1]. Відкриті дані є невід’ємною частиною цифровізації державного управління загалом і місцевого самоврядування зокрема.

Аналіз останніх досліджень. Дослідження впливу відкритих даних на систему публічного управління викликало значний інтерес серед науковців. В. Г. Мазур, Г. С. Кукель і В. В. Роледерс [2] зосереджуються на важливості впровадження політики повної відкритості на регіональному рівні для ефективного регулювання відносин між постачальниками та користувачами відкритих даних у сфері публічного управління. Результати аналізу економічного потенціалу відкритих даних, проведеного А. Ковальчуком, В. Ханжином і Я. Кудлатським [3], підкреслюють важливість цього ресурсу для розвитку суспільства. О. С. Твердохліб [4] констатує важливу роль відкритих даних у переході до концепції сервісно-орієнтованої держави. Натомість Л. П. Горбата [5] вказує на нерозвиненість культури відкритого врядування та відсутність єдиного підходу до збору даних, які генеруються державою.

Водночас у розумінні ролі кадрового забезпечення, особливо в органах місцевого самоврядування, у реалізації концепції відкритих даних є значна прогалина. Підбір кваліфікованого персоналу є однією з головних

умов для успішної побудови екосистеми відкритих даних. Як зазначають Н. М. Позняковська та О. Л. Міклуха [6], екосистема відкритих даних прямо впливає на тенденції розвитку громадянського суспільства.

Метою статті є дослідження проблем і перспектив підготовки кадрів для роботи з відкритими даними в органах місцевого самоврядування в контексті розвитку громадянського суспільства.

Основні результати дослідження. Відкриті дані – це дані, які будь-кому вільно доступні для використання, поширення та модифікації без будь-яких обмежень (за винятком випадків, пов'язаних із захистом особистих даних). Джерелами таких даних можуть бути урядові установи, наукові організації, приватні компанії та інші суб'єкти, які володіють інформацією, що має суспільну цінність [7].

Основною ознакою відкритих даних є машиночитаний формат, який дає змогу інформаційним системам ідентифікувати, розпізнавати, перетворювати й отримувати конкретні дані без участі людини. Найпоширенішими машиночитаними форматами є CSV, XML, JSON [8].

Дослідивши набори відкритих даних територіальних громад, можна дійти висновку, що більшість спеціалістів, відповідальних за цифровий контент в органах місцевого самоврядування, розглядають свою роботу не як основну, наголошуючи, що вони не є працівниками відділів цифрової трансформації або ІТ-секторів, не дотримуються принципу машиночитаності в публікації відкритих даних, що абсолютно зводить нанівець їхню роботу. Отримана під час дослідження інформація свідчить про проблеми в організації оприлюднення відкритих даних у громадах і потребу в системних змінах для успішного впровадження політики відкритих даних в органах місцевого самоврядування.

Для кращого розкриття теми статті ознайомимося з принципами роботи з відкритими даними, викладеними в Хартії відкритих даних, до якої Україна приєдналася у 2016 р. [9].

1. Відкритість. Дані мають бути доступними для всіх безкоштовно та без будь-яких обмежень. Це дає змогу громадянам, організаціям і підприємствам використовувати дані для різних цілей, а саме:

- проведення досліджень у різних галузях, як от економіка, освіта, охорона здоров'я та довкілля;
- розроблення нових програмних продуктів і сервісів;
- прийняття більш обґрунтованих та ефективних рішень урядами, підприємствами та громадянами;
- моніторингу діяльності урядових органів, підприємств та інших організацій.

2. Машиночитаний формат. Це формат даних, який може бути легко прочитаний та оброблений комп'ютером [10]. Це важливо, тому що уможливлює використання даних для різних цілей, як от:

- аналіз за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення з елементами штучного інтелекту, щоб знайти закономірності та тенденції;
- візуалізація за допомогою графіків, діаграм і карт, щоб зробити їх більш зрозумілими;
- використання для розроблення нових програмних продуктів і сервісів.

Послугуються різними машиночитаними форматами даних:

- CSV (Comma-Separated Values). Це простий формат, в якому для відокремлення даних використовують коми;
- JSON (Java Script Object Notation). Це формат, в якому для представлення даних використовують текстові ключі та значення;

– XML (Extensible Markup Language). Це формат, в якому для представлення даних використовують теги [11].

3. Оперативність і вичерпність. Дані потрібно опублікувати якомога швидше після того, як вони були зібрані, затримки в оприлюдненні мають бути мінімальними. Дані повинні бути максимально повними, вони повинні містити всю доступну інформацію, яка є релевантною до теми даних.

4. Доступність і готовність для використання. Дані повинні бути доступними безкоштовно або за мінімальною платою, бар'єри для доступу до них повинні бути мінімальними. Дані повинні бути представлені у форматах, які є зручними для використання та аналізу, зокрема у машиночитаних форматах (CSV, JSON та XML).

5. Порівнюваність та інтероперабельність. Дані повинні бути представлені у форматах і з використанням стандартів, які дають змогу легко їх порівнювати з іншими даними; різні набори даних повинні бути сумісними, що надалі допоможе користувачам зрозуміти, як дані були зібрані, оброблені та представлені.

6. Забезпечення кращого врядування та участі громадськості. Відкриті дані належить використовувати для підвищення рівня прозорості та підзвітності уряду. Громадяни повинні мати можливість бачити, як уряд використовує їхні дані, та повинні мати можливість використовувати дані для формування власної думки з питань, які їх стосуються.

7. Для інклюзивного розвитку та інновацій дані повинні бути доступними для всіх, незалежно від їхнього походження, доходу чи навичок, бар'єри для доступу до даних повинні бути мінімальними для всіх. Підприємці та дослідники повинні мати можливість використовувати дані для розроблення нових продуктів і послуг.

Грунтуючись на цих принципах і проведеному аналізу статистичних даних, які опубліковано на порталі відкритих даних (рис. 1), можна зробити низку висновків.

Після повномасштабного вторгнення росії робота з порталом відкритих даних України була припинена (нульові значення графіка за 2022 р. до середини року). Це сталося внаслідок змін в управлінні та контролі над порталом, які були запроваджені через війну. Доступ до даних, оприлюднення їх та обробка були зупинені, що призвело до призупинення роботи з наборами даних, доступними для громадськості та для роботи урядових органів. Ситуація стала серйозним викликом для використання відкритих даних як інструменту транспарентності та підзвітності влади.

Публікація оновлених наборів відбувається з малою інтенсивністю, що показують лінії тренду за 2022 р. та 2023 р., які демонструють тенденції до зниження порівняно з 2021 р. Це пояснюється значним кадровим відтоком, спричиненим широкомасштабним вторгненням. Зменшення кількості публікацій може бути пов'язане з втратою персоналу, який був відповідальний за підготовку та оприлюднення наборів даних. Це відбулося тому, що багато фахівців покинули свої посади або були змушені припинити роботу через складні обставини, пов'язані зі змінами в управлінні та безпеці після вторгнення. Така ситуація може призвести до затримки у відновленні нормального режиму оприлюднення оновлених даних і доступу до них на порталі.

За таких обставин потрібно удосконалювати процес відбору та роботи з фахівцями, які мають відповідати за обробку та публікацію відкритих даних. Важливо підвищити рівень розуміння керівниками громад того, як якісні дані можуть вплинути на прийняття рішень і розвиток різних сфер життя. Це сприятиме збільшенню інтересу та відкритості до використання відкритих

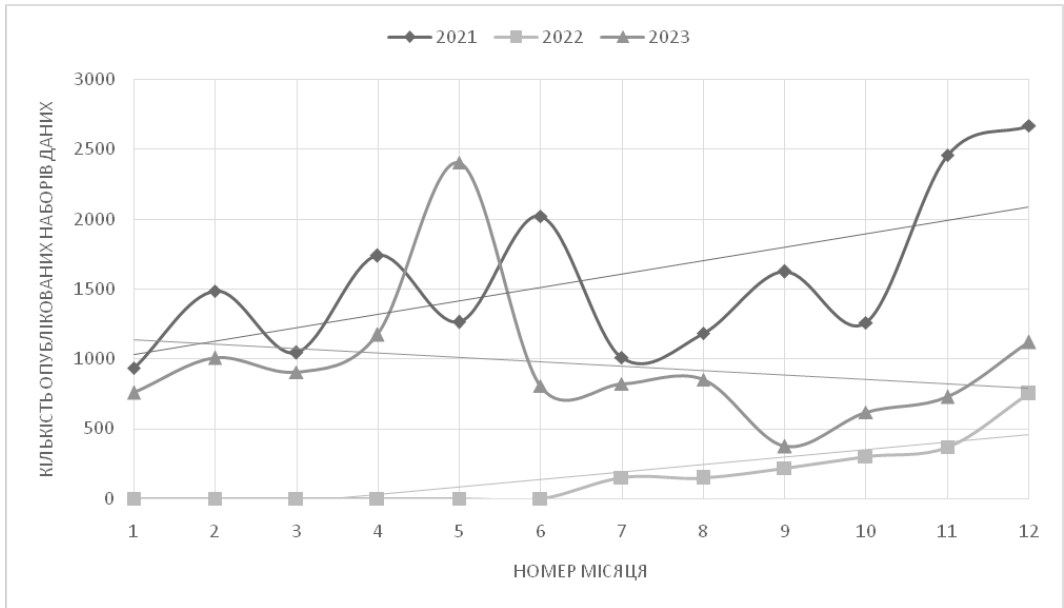

Рис. 1. Порівняльний графік публікації наборів даних у розрізі років

Джерело: побудовано за даними [12].

даних як інструменту підвищення ефективності та прозорості в управлінні громадськими справами.

Україна перебуває на етапі відновлення процесу публікації наборів даних до довоєнного рівня, що можна використати для налагодження нової «екосистеми» відкритих даних і покращення якості наборів даних.

Провівши аналіз наборів даних, які публікуються на порталі органами місцевого самоврядування [13] на базі Івано-Франківської області (рис. 2), автор дійшов висновку, що відповідальні особи та керівництво громади легковажно ставляться до потреби у своєчасному оновленні й до підготовки наборів відкритих даних, що призводить до збитків для бюджету в середньостроковій і довгостроковій перспективі, оскільки суспільство не отримує якісних даних, якими можна користуватися для подальшого аналізу діяльності органів місцевого самоврядування та створення програмних продуктів на основі відкритих даних для місцевого рівня. Особливо сильно ця проблема стоїть у селищних і сільських громадах, що ілюструють лінії тренду, демонструючи значний перекид у бік ігнорування відкритих даних.

Провівши аналіз наборів у громадах, які все ж публікують дані на порталі, можемо назвати низку поширених помилок, а саме:

- представлення даних у форматах, що непридатні для автоматизованого аналізу;
- недотримання принципу «одна комірка – одне значення»;
- переведення даних у формати JSON та XML за допомогою онлайн-конвертерів;
- гонитва за великою кількістю оприлюднених наборів, що зазвичай містять помилки, які перелічені вище.

Результати дослідження свідчать про наявність низки проблем:

1. Недостатність кваліфікованих кадрів, які розуміють технічні та організаційні аспекти роботи з даними, а також володіють необхідними навичками аналізу та обробки даних, що призводить до помилок:

Рис. 2. Робота з порталом відкритих даних у розрізі типу громади Івано-Франківської області
Джерело: побудовано за даними [13].

2. Спеціалісти не вміють працювати з різними форматами даних, не володіють методами конвертації їх та обробки, а також не знають основ програмування та не володіють навичками роботи з базами даних і вебтехнологіями.
3. Недостатня підготовка наборів даних для автоматизованого аналізу та обробки, помилки у структурі та форматі даних, а також недостатнє забезпечення актуальності та достовірності даних.
4. Неналежна підготовка у сфері роботи з відкритими даними не дає змоги спеціалістам ефективно використовувати цінні ініціативи у своїй діяльності.
5. Низький рівень сприяння розвитку відкритості та прозорості шляхом активної співпраці з громадськими організаціями та активістами, які також можуть вносити вагомий внесок у роботу з відкритими даними.
6. Брак інформації про культуру відкритості та доступності даних серед співробітників і громадськості, особливо в сільських і селищних громадах.

Зазначене призводить до засмічення порталу відкритих даних, адже номінально набір даних опубліковано, але ефект від такої публікації радше негативний, ніж позитивний, оскільки вона не сприяє ефективному використанню відкритих даних громадянським суспільством, що в підсумку призведе до деградації цього напрямку цифрової трансформації в громаді.

У багатьох випадках, особливо в громадах малого та середнього розміру, відповідальність за роботу з відкритими даними розподіляють за залишковим принципом, не розуміючи важливості цього напрямку, що результується оприлюдненням неякісних наборів даних.

Цифрова трансформація органів державної влади загалом і місцевого самоврядування зокрема є незворотним процесом. Щоб отримати максимальний ефект від упровадження новітніх технологій, потрібно ґрунтовно підійти до реформування структур органів місцевого самоврядування.

Оскільки відкриті дані є невід'ємною частиною цифрової держави, розбудовуючи екосистему відкритих даних у громаді, належить дотримуватися

певних принципів. На нашу думку, у кожній громаді слід утворювати відповідні організаційні підрозділи – відділи цифрової трансформації та інформаційних технологій, кількість їх залежатиме від масштабу роботи та потреб громади. Ці підрозділи здійснюватимуть комплексний супровід і впровадження ІКТ у роботі громади, а також розроблятимуть і впроваджуватимуть стратегії цифрової трансформації. Рівень організаційної структури може варіюватися від відділу до сектору, це залежатиме від обсягу роботи та розміру громад. Такі відділи забезпечуватимуть не лише розвиток ІКТ громади, а й координуватимуть стратегічні заходи для переходу до цифрової моделі функціонування.

Для забезпечення сталого розвитку екосистеми відкритих даних у громаді слід забезпечити дотримання низки принципів:

1. У структурі відділу цифрової трансформації та інформаційних технологій (далі – Відділ) має бути відповідна штатна одиниця – «головний спеціаліст, уповноважена особа по роботі з відкритими даними», на яку покладено обов'язки із збору, оприлюднення та роботи з відкритими даними, які будуть основними в її діяльності на цій посаді.

1.1. Для прийняття на роботу на конкурсних засадах має бути прописана обов'язкова профільна освіта у сфері інформаційних технологій.

1.2. Під час проведення конкурсу на цю посаду, крім базових тестів для службовців органів місцевого самоврядування, обов'язкове впровадження додаткового тестування на загальні знання у сфері інформаційних технологій і наявність базових навичок роботи з базами даних і популярними форматами обміну даними.

1.3. Після проходження конкурсу та перед вступом на посаду обов'язкове проходження базового практичного курсу роботи з відкритими даними, що дасть змогу освоїти конкретні техніки та інструменти для оптимальної підготовки даних до публікації, включно з очищенням їх і форматуванням, забезпечуючи високий стандарт якості відкритих даних, що надалі збільшить їхню корисність і використання в різних сферах діяльності.

2. Після вступу на посаду відповідальна особа проводить інформаційний аудит структурних підрозділів для вивчення того, якими даними вони володіють, в яких форматах зберігаються дані, яка частота оновлення даних, а також для визначення осіб, які будуть подавати наявні дані для оприлюднення у відповідний структурний підрозділ відповідальній особі – головному спеціалісту, уповноваженій особі по роботі з відкритими даними.

3. Після цього за поданням керівника Відділу відповідним розпорядженнями голови громади проводиться розподіл обов'язків у структурних підрозділах щодо підготовки даних згідно із шаблонами, які будуть підготовлені головним спеціалістом, уповноваженою особою по роботі з відкритими даними, для переведення в машиночитані формати та їх подальшого оприлюднення.

4. Проводиться календарне планування оновлення даних відповідальними особами у структурних підрозділах (відповідальні за подання даних для оприлюднення особи повинні пройти базовий курс щодо відкритих даних на порталі «Дія» для формування загального розуміння концепції відкритих даних). Дані будуть надходити у Відділ для подальшої обробки та оприлюднення відповідальною особою.

Відповідальна особа за оприлюднення відкритих даних повинна регулярно підвищувати свою кваліфікацію та проходити практичні курси з підготовки даних до публікації у форматі відкритих даних. Це важливо для забезпечення якості оприлюднених даних, їхньої коректності та доступності для аналізу та використання. Підвищення кваліфікації допоможе відповідальній особі оволодіти

сучасними методами та інструментами обробки даних, а також зрозуміти вимоги стандартів відкритих даних, що сприятиме ефективній роботі з ними.

Кінцевою метою роботи спеціаліста з відкритих даних є досягнення повної автоматизації процесу оприлюднення наборів даних за допомогою відповідних API на порталі відкритих даних. Це передбачає розроблення та впровадження технічних рішень і програмних продуктів, що дають змогу в автоматизованому режимі збирати, обробляти та публікувати дані без значного втручання людини. Забезпечення цієї автоматизації має на меті мінімізувати вплив людського фактору на процес формування наборів даних, що сприятиме підвищенню точності та швидкості оприлюднення даних. Для досягнення цієї мети потрібно визначити та впровадити відповідні технічні завдання в процесі цифрової трансформації громади, які враховують специфіку громадських потреб, технічні особливості платформи відкритих даних і вимоги стандартів відкритих даних.

Отже, для забезпечення максимально ефективного впровадження політики відкритих даних у громаді та співпраці з громадянським суспільством відповідальна за роботу з відкритими даними людина повинна володіти глибокими знаннями у сфері інформаційних технологій і навичками організації процесів публічного управління.

На нашу думку, тільки після відповідних дій і організації якісного оприлюднення відкритих даних можна проводити роз'яснювальну роботу з представниками громадянського суспільства про важливість відкритих даних і їхній потенціал для економічного росту громади та прийняття більш якісних публічно-управлінських рішень.

Висновки. Ефективна реалізація політики відкритих даних в органах місцевого самоврядування потребує кваліфікованого персоналу. Це передбачає наявність відповідальних осіб, які якісно організують збір і роботу з відкритими даними, а також забезпечення базового розуміння принципів і практики роботи з відкритими даними всіма співробітниками. Фахівці з відкритих даних повинні мати ґрунтовну підготовку в галузі інформаційних технологій і державного управління та регулярно підвищувати кваліфікацію. Органам місцевого самоврядування слід співпрацювати з громадськими організаціями для сприяння використанню відкритих даних, що допоможе гарантувати ефективне використання відкритих даних для вирішення потреб громади. Щоб реалізувати цей потенціал, відкриті дані мають бути якісними та легкодоступними для громадськості.

Подальші дослідження буде спрямовано на вивчення механізмів забезпечення якості та доступності відкритих даних у контексті місцевого самоврядування. Аналіз буде орієнтований на ідентифікацію кращих практик органів місцевого самоврядування щодо збору, обробки та публікації даних, а також на виявлення перешкод, які заважають ефективному використанню таких практик. Крім того, автор розгляне можливості використання інноваційних технологій, зокрема штучного інтелекту, для кращого аналізу, візуалізації та пошуку прихованих закономірностей у генерованих місцевим самоврядуванням даних, якими послуговуватимуться для прийняття публічно-управлінських рішень.

Список використаних джерел

1. Europe's Digital Decade – Questions and Answers. *European Commission*: Website. 2021. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/QANDA_21_984
2. Mazur V. H., Kukel H. S., Roleders V. V. Basic Measures to Ensure the Development of Open Data Infrastructure. *Modern Economics*. 2024. Vol. 43(2024). Pp. 57-65. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V43\(2024\)-08](https://doi.org/10.31521/modecon.V43(2024)-08)
3. Ковальчук А., Ханжин В., Кудлатський Я. *Економічний потенціал відкритих даних для України*. Київська школа економіки, 2018. 40 с. URL: https://tapas.org.ua/wp-content/uploads/2019/03/TAPAS_OD_2018.pdf

4. Твердохліб О. С. Методологія та практика реалізації концепту відкритих даних в органах публічного управління України. *Публічне адміністрування: теорія та практика*: зб. наук. пр. 2017. № 2(18). URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Patp_2017_2_8
5. Горбата Л. П. Відкриті дані як інструмент інформаційної відкритості у діяльності органів публічної влади. *Молодий вчений*. 2018. № 5(1). С. 220-224. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_5\(1\)_56](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_5(1)_56)
6. Позняковська Н. М., Міклуха О. Л. Аналіз зрілості екосистеми відкритих даних та розвиток громадянського суспільства. *Економіка та суспільство*. 2023. № 52. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-8>
7. Що таке відкриті дані. *Дія*: сайт. 2023. URL: <https://diia.data.gov.ua/info-center/wodi>
8. Романенко Н. «Відкриті дані» держструктур: лише 8% у машиночитаному форматі. *Texty.org.ua*: сайт. 23.06.2017. URL: https://texty.org.ua/articles/77440/Vidkryti_dani_derzhstruktur_lyshe_8_u_mashynochytanomu-77440
9. Деякі питання приєднання до Міжнародної хартії відкритих даних: розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.09.2016 р. № 686-р. *Урядовий портал*: сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249350048>
10. Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних: постанова Кабінету Міністрів України від 21.10.2015 р. № 835. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF#Text>
11. *Відкритий посібник з відкритих даних / упорядники Д. Кубай, А. Горбаль*. Київ: Український центр суспільних даних, 2016. URL: <https://socialdata.org.ua/manual>
12. Аналітика. *Портал відкритих даних*: сайт. 2024. URL: <https://data.gov.ua/stats2/common>
13. Розпорядники. *Портал відкритих даних*: сайт. 2024. URL: <https://data.gov.ua/organization>

References

1. Europe's Digital Decade – Questions and Answers (2021). *European Commission*: Website. Retrieved from https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/QANDA_21_984
2. Mazur, V. H., Kukel, H. S., & Roleders, V. V. (2024). Basic Measures to Ensure the Development of Open Data Infrastructure. *Modern Economics*, 43(2024), 57-65. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V43\(2024\)-08](https://doi.org/10.31521/modecon.V43(2024)-08)
3. Kovalchuk, A., Khanzhyn, V., & Kudlatsky, Ya. (2018). *Ekonomichnyy potentsial vidkrytykh danykh dlya Ukrainy [Economic potential of open data for Ukraine]*. Kyiv School of Economics. Retrieved from https://tapas.org.ua/wp-content/uploads/2019/03/TAPAS_OD_2018.pdf [in Ukrainian].
4. Tverdokhlib, O. S. (2017). Metodolohiya ta praktyka realizatsiyi kontseptu vidkrytykh danykh v orhanakh publichnoho upravlinnya Ukrainy [Methodology and practice of implementing the concept of open data in public administration bodies of Ukraine]. In *Publichne administruvannya: teoriya ta praktyka [Public administration: theory and practice]*: Vol. 2(18). Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Patp_2017_2_8 [in Ukrainian].
5. Horbata, L. P. (2018). Vidkryti dani yak instrument informatsiyoi vidkrytosti u diyal'nosti orhaniv publichnoyi vlady [Open data as a tool for information openness in the activities of public authorities]. *Molodyy vchenyy – Young scientist*, 5(1), 220-224. Retrieved from [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_5\(1\)_56](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_5(1)_56) [in Ukrainian].
6. Poznyakovska, N. M., & Miklukha, O. L. (2023). Analiz zrilosti ekosystemy vidkrytykh danykh ta rozvytok hromadyans'koho suspil'stva [Analysis of the open data ecosystem maturity and the civil society development]. *Ekonomika ta suspil'stvo – Economy and society*, 52. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-8> [in Ukrainian].
7. Shcho take vidkryti dani [What is open data?] (2023). *Diia*: Website. Retrieved from <https://diia.data.gov.ua/info-center/wodi> [in Ukrainian].
8. Romanenko, N. (2017, Jun 23) «Vidkryti dani» derzhstruktur: lyshe 8% u mashynochytanomu formati [«Open data» of state structures: only 8% in machine-readable format]. *Texty.org.ua*: Website. Retrieved from https://texty.org.ua/articles/77440/Vidkryti_dani_derzhstruktur_lyshe_8_u_mashynochytanomu-77440 [in Ukrainian].
9. Deyaki pytannya pryednannya do Mizhnarodnoyi khartiyyi vidkrytykh danykh [Some issues of joining the International Open Data Charter] (2016). Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine, adopted on 2016, Sep 22, 686-r. *Government portal*: Website. Retrieved from <https://www.kmu.gov.ua/npas/249350048> [in Ukrainian].
10. Pro zatverdzhennya Polozhennya pro nabory danykh, yaki pidlyahayut' oprylyudnennyyu u formi vidkrytykh danykh [On the approval of the Regulation on data sets to be made public in the form of open data] (2015). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine, adopted on 2015, Oct 21, 835. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
11. Kubay, D., & Horbal, A. (Eds.). *Vidkrytyy posibnyk z vidkrytykh danykh [The Open Guide to Open Data]*. Kyiv: Ukrainian Center for Public Data. Retrieved from <https://socialdata.org.ua/manual> [in Ukrainian].

12. Analytyka [Analytics] (2024). *Open data portal*: Website. Retrieved from <https://data.gov.ua/stats2/common> [in Ukrainian].
13. Rozporyadnyky [Administrators] (2024). *Open data portal*: Website. Retrieved from <https://data.gov.ua/organization> [in Ukrainian].

Lozynskyy V. Ya. Trends in the development of personnel policy of local governments in the context of data transparency.

The relevance of the research topic is conditioned by the rapid development of information and communication technologies, which transforms the methods and tools of public administration. Implementing the principles of openness and transparency in the work of local governments is a key factor for the development of democracy and government accountability. Introduction of the open data concept is one of the vectors of this transformation, which opens up new opportunities for the development of civil society and strengthening of citizens' participation in public decision-making. The article aims to study the problems and prospects of training personnel to work with open data in local governments in the context of civil society development. The state of publication of datasets on the open data portal after a full-scale invasion is analyzed, which shows a significant decrease in the quantity and quality of published data. The article examines the existing problems that affect the preparation of high-quality datasets by local governments through the prism of recruitment and training of personnel to work with open data. The author suggests particular steps that can be taken by the community to efficiently build an open data ecosystem. The article proves that the efficient implementation of the open data policy in local governments requires qualified personnel. This implies having responsible persons who will qualitatively organize the collection and work with open data, as well as ensuring a basic understanding of the principles and practices of working with open data for all employees. Open data specialists should have a solid background in information technology and public administration and undergo regular training. Local governments should cooperate with civil society organizations to promote the use of open data, which will ultimately help ensure that open data is used efficiently to address community needs.

Keywords: open data, personnel training, local governance, civil society, civic participation, public administration decisions.

Лозинський Володимир Ярославович – аспірант кафедри публічного управління та адміністрування Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (e-mail lozynskyyvolodymyr@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-6628-330X>).

Lozynskyy Volodymyr Yaroslavovych – Postgraduate of the Department of public management and administration of the Vasyl Stefanyk Precarpathian National University.

Надійшло 13.04.2024 р.